

Række. Først skulde selvfølgelig Prioritetslaanene og Preferenceaktierne forrentes, derefter skulde de lokale Bidrag have et Udbytte, som var nærmere fastsat i Koncessionen, og endelig skulde først derefter Statens og Amtets og lignende Bidrag komme. Der har imidlertid ikke været fuldkommen faste Regler i saa Henseende, det er mig vel bekendt. Men nu har Regeringen her taget den strengeste Regel og en næsten strengere Regel, end jeg tror, der nogen Sinde tidligere er bleven fulgt. Man vil paa denne Maade for de allerfleste private Baner gøre det fuldkomment umuligt, at de nogen Sinde ville komme til at forrente sig, og dette vil have Betydning ikke blot for dem, som stikke Penge i det, men det har ogsaa stor Betydning med Hensyn til Indløsning af Banerne; thi i § 6 fastsættes, at der forbeholdes Staten Ret til, efter Forløbet af 25 Aar fra Banens Aabning at regne, at overtage Baneanlægget med Tilbehør og med de derpaa hvilende Forpligtelser mod Udredelse af et Vederlag lig det tyvedobbelte af Gennemsnittet af Anlæggets Nettoudbytte i de sidste 3 Aar, som ere gaaede forud for det Aar, i hvilket Indløsning finder Sted. Med Hensyn til den Ret, som her gives, tillader jeg mig først at spørge, om Meningen med denne Bestemmelse er, at den til enhver given Tid tilstedeværende Indenrigsminister skulde have Ret til, uden at komme til Rigsdagen, at gaa hen og tage Banen paa disse Betingelser, eller om Meningen var, at det kun skulde kunne ske med Rigsdagens Samtykke paa Finansloven eller ved en særlig Lov. Det fremgaar ikke klart af Bestemmelsen, men i Overensstemmelse med hele Lovens Aand og Hensigt er jeg tilbøjelig til at antage, at Meningen skulde være den, at Indenrigsministeren skulde have Ret til at tage Banen. Jeg vilde anse det for aldeles urigtigt at give Indenrigsministeren denne Ret. Men for at vende tilbage til, hvad jeg før bemærkede, er det meget strengt, at de kun skulle have det tyvedobbelte af det foreliggende Nettoudbytte af de sidste 3 Aar. Rentefoden har jo i en Række af Aar været regnet til 4 pCt., men nu regnes den kun til 3½ pCt., og denne Lov er jo bestemt til at virke i Fremtiden og vil med Hensyn hertil ikke træde i Kraft tidligere end 25 Aar efter, at den er kommen ud — maasse for mange Baners Vedkommende først endnu senere — og da er man maasse naaet ned til 3 pCt. Det er jo nemlig vel bekendt, at efterhaanden som Udviklingen gaar fremad, synker Rentefoden, om ikke regelmæssigt, saa dog inden for et længere Tidsrum, ganske jævnt. Det er altsaa kun en meget ringe

Del af, hvad der er stiftet i Banerne, de saa igen, selv om de have faaet det, som til enhver Tid betragtes som et passende Udbytte af Banen. Nu vil man maasse sige, at det var en fuld Rente, hvis de fik 3½ pCt. af det, som de stak i Banerne. Man vilde maasse sige, at enhver, som stak Penge i lokale Baner, saa fik fuld Rente; men selv om dette lægges til Grund for Afløsningen, vilde de langt fra naa den Kapital, som de havde sat deri. Staten vil nemlig være berettiget til at stryge en Del af disse Penge i sin Lomme, vel at mærke, medens den paagældende Egn har baaret Byrden af Banen i de trange Aar. Den første Aarrække er jo trangere, efterhaanden maa det forventes, at en Bane, naar den er anlagt under fornuftige Betingelser og udvikler sig, stiger i Indtægt, bliver bedre og bedre. Staten vil altsaa have Udsgit til at saa god Rente af sine Penge, medens de, som oprindelig have sat Penge i Banen, have baaret alle de trange Aar. Men naar nu oven i Købet Staten ikke som ved andre Baner siger: Vore Bidrag træde først i 2den Række, og Nettoudbyttet bliver alene ansat i Forhold til de Kapitaler, som de kommunale og lokale Interessenter have stiftet i Banen, saa bliver Nettoudbyttet fordelt paa en større Kapital, end hvis det bliver fordelt paa de kommunale og lokale Kapitaler, og Udbyttet bliver altsaa nominelt mindre. I det dette lægges til Grund for Indløsningen, stiller det Interessenterne ugunstigere end i tidligere Love. Der findes altsaa i disse almindelige Regler en Række Tilfælde, hvor Regeringen er gaaet strengere til Værks end nu. — Jeg kan ikke, skønt Tiden er saa langt fremrykket, undlade at sige et Par Ord om § 8. Derfor denne Lov indskrænkes til at være en Lov om almindelige Regler for Koncession uden at give Regeringen Bemyndigelse til at udstede en saadan Koncession paa egen Haand, saa er § 8 selvfølgelig ikke paa sin Plads i denne Lov. Naar det skal være en Lovgivningsfag at give Regeringen Bemyndigelse til at give Koncession til private Baner, saa kan der og maa der ved enhver given Lejlighed fastsættes, paa hvilken Maade de Penge, som Staten skal hidrage, ville være at tilvejebringe, og der er intet Aarsag til at træffe almindelige Bestemmelser derom i saa Tilfælde. Jeg finder nu heller ikke, at der i Almindelighed vil være nogen Aarsag til ved de forholdsvis smaa Beløb, her er Tale om, at fastsætte en saadan Bestemmelse eller følge denne Regel, selv om man kunde blive nødt til at gøre det, naar der var Tale om større Jærnbane-